

Asia: LVM/891/03/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys

Yleiset kommentit hallituksen esityksestä

Yleisinä kommentteina luonnoksesta hallituksen esityksestä Kouvolan kaupunki lau–suu seuraavaa. Esityksen tavoitteena on selkeyttää liikenne- ja viestintäalan viranomaistehtäviä, mikä jää esityksessä osin epäselväksi Liikenne- ja viestintäviraston, Väyläviraston, liikenteenohjaustehtäviä hoitavan valtion erityistehtäväyhtiön sekä ELY-keskusten (tulevien maakuntien) välillä. Tämä on esityksessä onneksi tiedostettu, sillä siinä on mainittu, että Väyläviraston sekä Liikenne- ja viestintäviraston tehtävät ja työnjako selkiintyvät muutosten toteutumisen yhteydessä.

Kuntien yhteistyötahoja liikennejärjestelmä-, liikennepalvelu- ja liikenneinfrastruktuuriasioissa ovat Liikenne- ja viestintäviraston ja Väyläviraston lisäksi myös ELY-keskus (tuleva maakunta). Näissä edellä mainituissa liikenneasioissa vastuuorganisaatio on mahdollisesti eri riippuen käsiteltävästä asiasta ja sen tasosta. Tavoitteeksi on asetettu hallinnon tuottavuuden edistäminen resurssien monipuolisemmalla ja tehokkaammalla käytöllä. Työnjako eri tehtävissä kuten esimerkiksi liikennejärjestelmäsuunnittelussa, maankäytön suunnittelussa ja joukkoliikenneasioissa tulee kaupunkien ja muiden yhteistyötahojen näkökulmasta hoitaa ennakoidusti kuntoon, jotta asioiden edistämässä ja käsittelyssä ei tule viiveitä tai epätietoisuutta asioita hoitavasta vastuullisesta tahosta.

Henkilöstön sijoittuminen perustettaviin virastoihin on suunniteltu toteutettavan vaiheittain, mistä on osoituksena avaamalla mahdollisuus ilmoittautua yksikön johtajan tehtävään tai mahdollisiin muihin esimiestehtäviin, pääjohtajan tehtävää lukuun ottamatta, sekä toteuttamalla tehtävien koesijoittelu ennen organisaatioiden varsinaista vahvistamista. Ilmoittautumismahdollisuus tulevien organisaatioiden kaikkiin johtaja- ja esimiestehtäviin tulee tarjota kaikkien muutoksessa olevien organisaatioiden työntekijöille, jotta noudatettaisiin hyvää henkilöstöpolitiikkaa.

Esityksellä pyritään edistämään uuden elinkeinotoiminnan syntymistä liikenne- ja viestintä-alalle. Esityksellä tulisi saada vaikutuksia myös neljän suurimman kaupunkiseudun ulkopuolelle. Virastojen toimintojen maantieteellinen sijoittaminen osaltaan vaikuttaa myös toimialan yritysten sijoittumiseen ja alueen elinkeinotoiminnan kehittymiseen, mikä tulee ottaa huomioon virastojen toimintojen ja sopimus pohjaisten palveluntarjoajien sijoittumisen ohjauksessa myös neljän suurimman kaupunkiseudun ulkopuolelle. Liikenne- ja logistiikkasektorin kysyntä, osaaminen, yritystoiminta ja koulutustarjonta muodostavat alan klusterit, joiden tulee vaikuttaa osaltaan virastojen ja perustettavan erityistehtävayhtiön sijoittumiseen.

Yleisperustelut

Lain yleisperusteluista Kouvolan kaupunki lausuu seuraavaa. Väylätoimintojen ja liikenteenohjauksen hallinnointi on eri maissa toteutettu eri tavoin. Suomessa tulee valita maahan soveltuva yhteistyökumppaneiden ja toimialojen kannalta tehokas ja maan kansallista kilpailukykyä parantava toimintamalli. Organisointimalli ei saa hidastaa aluekehitystä ja tehokasta yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Väyläviraston tilaajaorganisaatiotehtävät jakautunevat osin myös nykyisiin ELY-keskuksiin (tuleviin maakuntiin), mikä edellyttää selkeää työnjakoa organisaatioiden välillä. Väyläviraston rooli maakuntien tienpidon ohjaamisessa sekä resurssien käytön näkökulmasta kaupunkien yhteistyötahot Väylävirastossa ja ELY-keskuksissa (tulevissa maakunnissa) tulee määrittää, jotta hallinnon tuottavuus paranee resurssien monipuolisemmalla ja tehokkaammalla käytöllä.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmien osalta on määritetty samankaltaiset roolit Väylävirastolle sekä Liikenne- ja viestintävirastolle. Mahdollisen päällekkäisen resursoinnin välttämiseksi ja hallinnon tuottavuuden parantamiseksi sekä asiakaslähtöisen toiminnan takaamiseksi näiden virastojen roolit tulee selkeyttää, kun ELY-keskukset (tulevat maakunnat) ovat lisäksi osapuolina kokonaisuudessa.

Varareittitietovarannot ja -tietojärjestelmät on esitetty sijoitettavaksi perustettavaan yhtiöön. Varareittitietovarantojen sisältö on verrattavissa Väylävirastolle sijoitettavaksi esitettyyn väylän infrastruktuuri- ja liikennöitävyyssiin täydennettynä ajankohtaan liittyvällä varareitin käytettävyyssiedolla. Varareittien ylläpito on varareittitietovarannon pohjalta tehtävää tienpitoa, jonka tietoaineisto tienpito näkökulmasta soveltuisi myös Väyläviraston hallinnoitavaksi.

Yksityiskohtaiset perustelut

-

Lakiehdotukset

-

Hasu Elina

Kouvolan kaupunki - Kehitysjohtaja Petteri Portaankorva